

**UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH**

Pla d'Actuacions del Centre de Cooperació per al Desenvolupament

**Acord CS/2019/07/09, de 23 de desembre de
2019, pel qual s'aprova el Pla d'Actuacions del
CCD**

Gerent

- Document amb l'informe favorable de la Comissió d'Economia i Infraestructures de 03/12/2019
- Document aprovat pel Consell de Govern d'11/12/2019
- Document aprovat per la Comissió Econòmica CS de 16/02/2019

PLA D'ACTUACIONS

CENTRE DE COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT (CCD)

ANTECEDENTS

Des de la constitució del Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD) l'any 1992, la UPC ha desplegat una intensa activitat en el camp de la cooperació. Aquesta línia d'actuació es va consolidar l'any 1995 amb la posada en marxa de la campanya del 0,7% que, a més de facilitar la participació de la comunitat universitària en projectes de cooperació gestionats pel CCD, en va articular un finançament estable.

La col·laboració voluntària de la comunitat universitària es suma a la contribució que prové de la institució i fa, per tant, que aquest programa de cooperació universitària per al desenvolupament sigui un projecte solidari, extensiu a totes i cada una de les persones que formen part de la UPC.

El conjunt d'iniciatives solidàries nascudes a la UPC s'articulen i reben el seu finançament a través de les aportacions específiques següents:

- **Aportació voluntària dels estudiants** en el moment de matricular-se (5 €).
- **Participació voluntària del personal de la UPC** a través de les nòmines (0,7% o bé en l'aportació anual o mensual de la quantitat que es determini).
- 0,7% dels ingressos obtinguts per la UPC en concepte de **convenis de cooperació educativa**, així com dels serveis, cursos i altres programes que gestiona.
- 0,7% dels **ingressos obtinguts a través del CTT** en concepte de convenis, així com dels serveis, cursos i altres programes que gestiona.

Al llarg d'aquests anys, la UPC ha anat adaptant progressivament la seva activitat en Cooperació al Desenvolupament a les necessitats i les demandes socials que li han anat arribant, en el marc d'una lluita contra la pobresa i l'exclusió social que superés la tradicional divisió entre la cooperació internacional i la local. En els darrers anys, per tant, el CCD ha començat a impulsar programes i iniciatives de cooperació local dirigides als col·lectius més vulnerables, de la mà d'entitats socials del nostre entorn.

Aquesta intensa activitat, fruit del compromís i d'un treball actiu, s'han materialitzat en diverses actuacions que tenen una durada més enllà de l'exercici pressupostari. Per aquest motiu, la dotació pressupostària del CCD, provinent d'aportacions i donacions assignades amb destí predeterminat a aquest tipus d'actuacions específiques, s'ha mantingut any rere any.

En aquest sentit, els recursos disponibles en l'actualitat afectats, permeten plantejar la possibilitat de, amb el vist i plau dels òrgans de govern, iniciar tres noves línies d'actuació que es detallen a continuació:

1-Convocatòria d'Ajuts Predoctorals sobre Tecnologia per al Desenvolupament Humà

Amb l'objectiu d'incrementar l'activitat de recerca i innovació de la UPC sobre ciència i tecnologia per al desenvolupament humà, sota la perspectiva de la lluita contra la pobresa i les desigualtats, el Consell del CCD va aprovar l'any 2019 la posada en marxa d'una nova convocatòria de beques predoctorals per a la realització de tesis en aquest camp.

L'objectiu de la convocatòria és fomentar la formació d'investigadors i investigadores mitjançant la dedicació a temps complet als estudis conduents a l'obtenció del títol de Doctor/a, i per a això es convoquen ajuts FPI adreçats a la realització de la tesi doctoral a la UPC. La durada màxima de cada contracte és de 4 anys, amb un cost de 20.807,04 €/any, resultant una despesa total màxim de 83.228,16 € per cada plaça convocada.

D'acord amb la proposta inicial el Consell va aprovar oferir 2 ajuts FPI en la convocatòria del 2019 i, posteriorment, convocar una nova beca cada any. Tanmateix es va decidir articular una **fase pilot** i, a partir del 2021 (possible convocatòria de la beca 4), condicionar la continuïtat d'aquest programa tant a la valoració provisional dels resultats obtinguts com a la disponibilitat de recursos per oferir noves beques. La convocatòria corresponent a l'any 2019 es va resoldre a finals del mes de setembre, tot i que finalment la incorporació de les dues beneficiàries que han estat seleccionades es farà efectiva a principis del 2020.

Es recull a continuació una projecció temporal orientativa d'aquesta despesa plurianual, en base als barems actualment vigents:

Previsió de despesa derivada dels ajuts predoctorals.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Beca 1	20.807,04	20.807,04	20.807,04	20.807,04		
Beca 2	20.807,04	20.807,04	20.807,04	20.807,04		
Beca 3		20.807,04	20.807,04	20.807,04	20.807,04	
Beca 4 (*)			20.807,04	20.807,04	20.807,04	20.807,04
Total (€)	41.614,08	62.421,12	83.228,16	83.228,16	41.614,08	20.907,04

(*) Beca 4 pendent d'aprovació en funció dels resultats del programa

2-Noves línies de suport a la participació de la comunitat universitària a través de les convocatòries anuals d'ajuts del CCD

L'any 2019 el Consell del CCD ha aprovat ampliar les oportunitats de participació de la comunitat universitària en iniciatives contra la pobresa i l'exclusió social, amb l'obertura de dues noves línies de suport integrades en les convocatòries anuals del CCD: d'una banda, el finançament a **projectes de recerca per al desenvolupament** i, de l'altra, creant una nova tipologia d'ajuts per a **iniciatives de cooperació local**.

Aquesta nova configuració i ampliació de les convocatòries del CCD, ja ha generat aquest any un increment tant en el nombre de projectes presentats (d'un 15%: 66 en el 2018 i 76 en el 2019), com en l'import total dels ajuts aprovats (del 12%, 242.308 en el 2018 i 272.600,83 en el 2019). Es preveu que es mantingui aquest creixement en les convocatòries corresponents a l'any 2020 generant, per tant, un increment de la despesa per aquest concepte que s'estima en 20.000 €/any.

A més, amb l'objectiu de reforçar les associacions d'estudiants i els grups que treballen activament en aquest àmbit a les diverses escoles i campus de la UPC, en el darrer trimestre del 2019, el CCD ha posat en marxa una nova línia de suport per **reforçar les associacions d'estudiants i grups de cooperació actius a la UPC** en aquestes temàtiques. Aquesta línia es desplegarà completament durant l'any 2020 i comportarà una despesa addicional que s'estima en 10.000 €/any.

3-Pla de Cooperació UPC 2021

Aquest any 2019 la UPC ha apostat per reforçar la política de responsabilitat social universitària amb la creació del Vicerectorat de Igualtat i Responsabilitat Social, que permet cohesionar i establir sinèrgies entre els diferents àmbits de la RSU (cooperació i voluntariat, igualtat, inclusió, sostenibilitat) i, dissenyar actuacions de caràcter més transversal. Aquesta reorganització s'ha completat agrupant les unitats responsables aquests eixos d'actuació en el Gabinet d'Innovació i Comunitat.

Amb l'objectiu de definir prioritats i línies estratègiques per als propers anys en els àmbits de la cooperació al desenvolupament i el voluntariat social, s'ha elaborat **el Pla de Cooperació UPC 2021**, un full de ruta que se sotmetrà a l'aprovació per part dels Òrgans de Govern.

Aquesta estratègia té com a **objectius** específics:

- Aconseguir una acció més **transversal i integrada**, que s'estengui als eixos bàsics d'actuació de la UPC: la formació, la recerca i la transferència a la societat.
- Generar més **impacte**, tant pel que fa als resultats que es deriven directament de les activitats realitzades com, a nivell intern, afavorir l'intercanvi d'experiències, l'aprenentatge mutu i l'apoderament per part de la comunitat universitària.
- Donar més **visibilitat** al treball realitzat i situar la UPC com a referent en l'aplicació de l'enginyeria, l'arquitectura, les ciències i la tecnologia al servei del desenvolupament humà sostenible.

Aquesta estratègia que preveu desplegar durant els primers mesos del 2020 amb l'elaboració d'un pla d'acció, inclou 3 eixos temàtics en què es volen articular intervencions amb més impacte, visibilitat i transversalitat: **Formació STEM a l'Àfrica subsahariana** (focus en perspectiva de gènere), **Tecnologies i actuacions per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic per part de comunitats i col·lectius vulnerables**, i **Projectes sobre processat i anàlisi de dades i la seva aplicació social en contextos de vulnerabilitat**. Igualment el Pla inclou iniciatives com ara la posada en marxa d'un **Programa de Voluntariat UPC** que doni cobertura a totes les iniciatives en marxa, com també el reforçament de les activitats de sensibilització i difusió.

Per a la posada en marxa de les accions vinculades a aquest Pla es preveu la dedicació de 70.000 € anuals durant el seu període de vigència. Tot i que el pla d'acció es definirà durant aquests propers mesos, s'han identificat ja algunes de les actuacions a les que es dedicaran aquests recursos:

- Disseny i posada en marxa del Programa de Voluntariat UPC
- Programa de beques d'aprenentatge orientat al desplegament dels eixos que configuren el Pla de Cooperació UPC 2021 i a la configuració d'una xarxa de cooperació distribuïda pels campus i escoles de la UPC.

- Mobilitat d'estudiants en el marc de la xarxa Greening Africa Together, en col·laboració amb universitats africanes.
- Millora de les activitats i canals de difusió i comunicació.

Distribució anual de despeses associades a les noves actuacions.

<u>Actuació</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022-2024*</u>
Convocatòria d'Ajuts Predoctorals sobre Tecnologia per al Desenvolupament Humà	41.614 €	62.421 €	145.649 €
Noves línies de suport a la participació de la comunitat universitària a través de les convocatòries anuals d'ajuts del CCD	30.000 €	30.000 €	N/A
Pla de Cooperació UPC 2021	70.000 €	70.000 €	N/A
TOTALS:	141.614 €	162.421 €	145.649

(*) L'import de la convocatòria d'ajuts predoctorals dels anys 2022-2024 correspon a l'execució de la despesa de les 2 beques convocades l'any 2020 i la beca convocada l'any 2021 durant els seus períodes de vigència.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- L'Art. 58 de la Llei 47/2003 de 26 de novembre, General Pressupostària, estableix que es podran incorporar als crèdits corresponents d'un exercici els romanents de crèdit de l'exercici anterior, procedents de les generacions de crèdit legalment afectats a la realització d'actuacions determinades.

Segon.- Per la seva banda, l'Article 37 de la Llei de finances públiques de Catalunya aprovada pel Decret legislatiu 3/2002, de 24 de desembre estableix, en el seu primer punt, que els crèdits per a despeses que en el darrer jorn de l'ampliació de l'exercici pressupostari a què es refereix l'apartat b) de l'article 28 no estiguin vinculats al compliment d'obligacions ja reconegudes restaran anul·lats de ple dret.

No obstant, en el seu segon punt, estableix que per acord conseller o de la consellera d'Economia i Finances, en aquest cas entès com el càrrec o òrgan de govern que legalment n'ostenti la competència, poden incorporar-se a l'estat de despeses del pressupost de l'exercici següent immediat: (b) Els crèdits que garanteixen compromisos de despeses contrets abans del darrer mes de l'exercici pressupostari i que, per motius justificats, no s'han pogut realitzar durant l'exercici.

PROPOSTA D'ACORD

Primer.- Incorporar en el pressupost de 2020 la quantitat de 304.035€ dels crèdits no gastats i dirigides de forma específica a les tres actuacions del Centre de Cooperació per al Desenvolupament (CCD) anteriorment descrites:

1. Convocatòria d'Ajuts Predoctorals sobre Tecnologia per al Desenvolupament Humà
2. Noves línies de suport a la participació de la comunitat universitària a través de les convocatòries anuals d'ajuts del CCD
3. Pla de Cooperació UPC 2021.

Segon.- Autoritzar al Rector, o en el seu nom al Gerent, per a que, per ordre de prioritització, en determini l'import afectat en funció dels criteris establerts conjuntament amb el Vicerectorat d'igualtat i responsabilitat social, donant comptes en les següents sessions dels òrgans de Govern de la UPC.

Barcelona, a 25 de novembre de 2019

ANNEX 1: Reptes i línies de treball que contempla el Pla de cooperació UPC 2021

	REPTES	LÍNIES DE TREBALL
3 eixos que transformen la realitat	1- Impulsar 3 àmbits prioritaris d'actuació Prioritzar 3 àmbits de treball que responguin a l'especificitat de la UPC i on pugui tenir una intervenció amb un impacte més visible. Al voltant d'aquests eixos prioritaris s'articularen projectes i actuacions, en col·laboració amb altres agents i actors, per generar una comunitat implicada, concentrar esforços, generar un major impacte i obtenir més visibilitat i rellevància.	Formació STEM a l'Àfrica subsahariana (posant el focus en la perspectiva de gènere) Tecnologies i actuacions per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic per part de comunitats i col·lectius vulnerables Projectes sobre processat i anàlisi de dades i la seva aplicació social en contextos de vulnerabilitat
300 activistes que impulsen el canvi a i des de la UPC	2- Crear una comunitat col·laborativa de cooperació Crear una comunitat coordinada i amb un propòsit compartit, fer visible, enfortir la xarxa i la coordinació entre les persones i els grups que treballen en cooperació i voluntariat. Facilitar que més persones de la comunitat participin i s'impliquin en aquestes temàtiques, en col·laboració amb les organitzacions i xarxes que hi treballen a nivell local i internacional. Implicar els centres docents en la definició i el desplegament de les activitats.	Establir mecanismes de reconeixement, visibilització i mesura de l'activitat del PDI/PAS/ESTUDIANTS en aquest àmbit. Impulsar un programa de voluntariat a la UPC Potenciar les associacions de cooperació vinculades a la UPC, incloent Alumni. Millorar la governança de la cooperació a la UPC i la participació de la comunitat incorporant un/una representant de cada centre docent
30.000 estudiants que canviaran el món	3- Retornar a la UPC i a la societat els aprenentatges de la cooperació Afavorir el retorn a tota la comunitat universitària i a la societat en general dels coneixements, valors i aprenentatges que es deriven de les activitats de cooperació i dels programes de voluntariat social. Treballar en xarxa amb altres actors, xarxes universitàries i organitzacions per reforçar la sensibilització i la incidència.	Formació de l'estudiantat: potenciar mecanismes ja existents (competència SiCS, materials docents, assignatures sobre sostenibilitat, pràctiques i TFG/TFM) i impulsar altres maneres d'aprendre (APS, projectes, etc). Formació del PDI i PAS en aquests àmbits. Documentar, comunicar i difondre: innovar en les activitats de sensibilització i comunicació. Enfortir el treball en xarxa amb altres actor